

“Ik voel me veiliger dan op de snelweg in Nederland”

Een dagbladmedewerker blogt een week lang over zijn ervaringen tijdens een bezoek aan de Zuidpool, op uitnodiging van de Amerikaanse National Science Foundation.

(1) Op de top van Observatory Hill, een vulkanische kegel van een paar honderd meter hoog, staat een groot houten kruis. Al bijna honderd jaar. Het werd begin 1913 opgericht ter nagedachtenis van kapitein Robert Scott en zijn expeditiegenoten, die een jaar eerder niet alleen tot de ont-hutsende ontdekking kwamen dat ze de race naar de Zuidpool hadden verloren van Roald Amundsen, maar die op de terugweg, slechts 150 kilo-meter van hun basis, omkwamen van de kou en honger.

(2) Een eeuw later ligt aan de voet van Observatory Hill een compleet Antarctisch dorp. McTown, zoals McMurdo Station vaak wordt ge-noemd, is een schoolvoorbeeld van een grote wetenschappelijke basis in een onherbergzame omgeving: een samenraapsel van containerachtige gebouwen, loodsen, brandstoftanks en barakken – en een klein kerkje, de ‘Chapel of the Snows’, met een ge-brandschilderd raam dat uitzicht biedt op Mount Cook.

(3) McMurdo telt deze maand ruim 900 inwoners: gerenommeerde wetenschappers en jonge promovendi, maar ook technici, onderhouds-monteurs, keukenpersoneel en een kapper. Hier kun je tijdens de lunch aan één tafel zitten met een Amerikaanse pinguïnonderzoeker,

een loodgieter en een NASA-astronaut die op het Zuidpoolijs jacht maakt op meteorieten.

(4) Antarctica is een gevaarlijk en vijandig continent, en een ongeluk zit in een klein hoekje. Iedereen die de basis verlaat voor een korte of lange expeditie ‘in het veld’ is verplicht een vier uur durende cursus te volgen waarin alle risico’s en veiligheids-maatregelen de revue passeren. Ik moest er vanmiddag ook aan gelo-ven. Nu weet ik precies hoe ik in geval van nood drie dagen op het ijs kan overleven.

(5) Vanavond klom ik naar de top van Observatory Hill, vanwaar je een prachtig uitzicht hebt over de Ross-ijszee, Mount Erebus en de gletsjers van de Royal Society Range. Morgen gaan we het ijs op – hetzelfde ijs dat een eeuw geleden nog de levens van een groep ervaren ontdekkings-reizigers opeiste. Maar de National Science Foundation laat niets aan het toeval over, en ik voel me veiliger dan op de snelweg in Nederland. Tegelijkertijd realiseer ik me dat er nu geen kruis zou hebben gestaan op ‘Ob Hill’ als Amundsen en Scott aan alle hedendaagse voorschriften en protocollen hadden moeten vol-doen. Dan was ook nooit een slordige honderd jaar geleden de Zuidpool al voor het eerst bereikt.

naar: Govert Schilling

uit: de Volkskrant, 8 december 2012

Tekst 3 “Ik voel me veiliger dan op de snelweg in Nederland”

- 1p 28 Met welk woord kan de aanblik van McTown het beste worden gekarakteriseerd?
- A campusachtig
  - B industrieel
  - C ouderwets
  - D rommelig
- 3p 29 Blijkens alinea 5 heeft de bemoeienis van de National Science Foundation een voordeel, maar ook een nadeel. Benoem dit voordeel en dit nadeel. Gebruik voor je antwoord niet meer dan 20 woorden.

Uit de tekst blijkt dat de auteur onder de indruk is van het landschap rond Observatory Hill.

- 1p 30 Wat versterkt blijkens de tekst dat gevoel?
- A De omgeving leent zich voor grootse ontdekkingen.
  - B Er is een grote diversiteit aan beroepen vertegenwoordigd.
  - C Het terrein is nog altijd even onherbergzaam als vroeger.
  - D In het gebied gelden strenge veiligheidsmaatregelen.

In de tekst doet zich voortdurend een spanningsveld voor tussen twee tegenstellingen.

- 3p 31 Om welke twee tegenstellingen gaat het? Geef antwoord in termen van twee begrippenparen. Gebruik voor je antwoord niet meer dan 10 woorden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.